

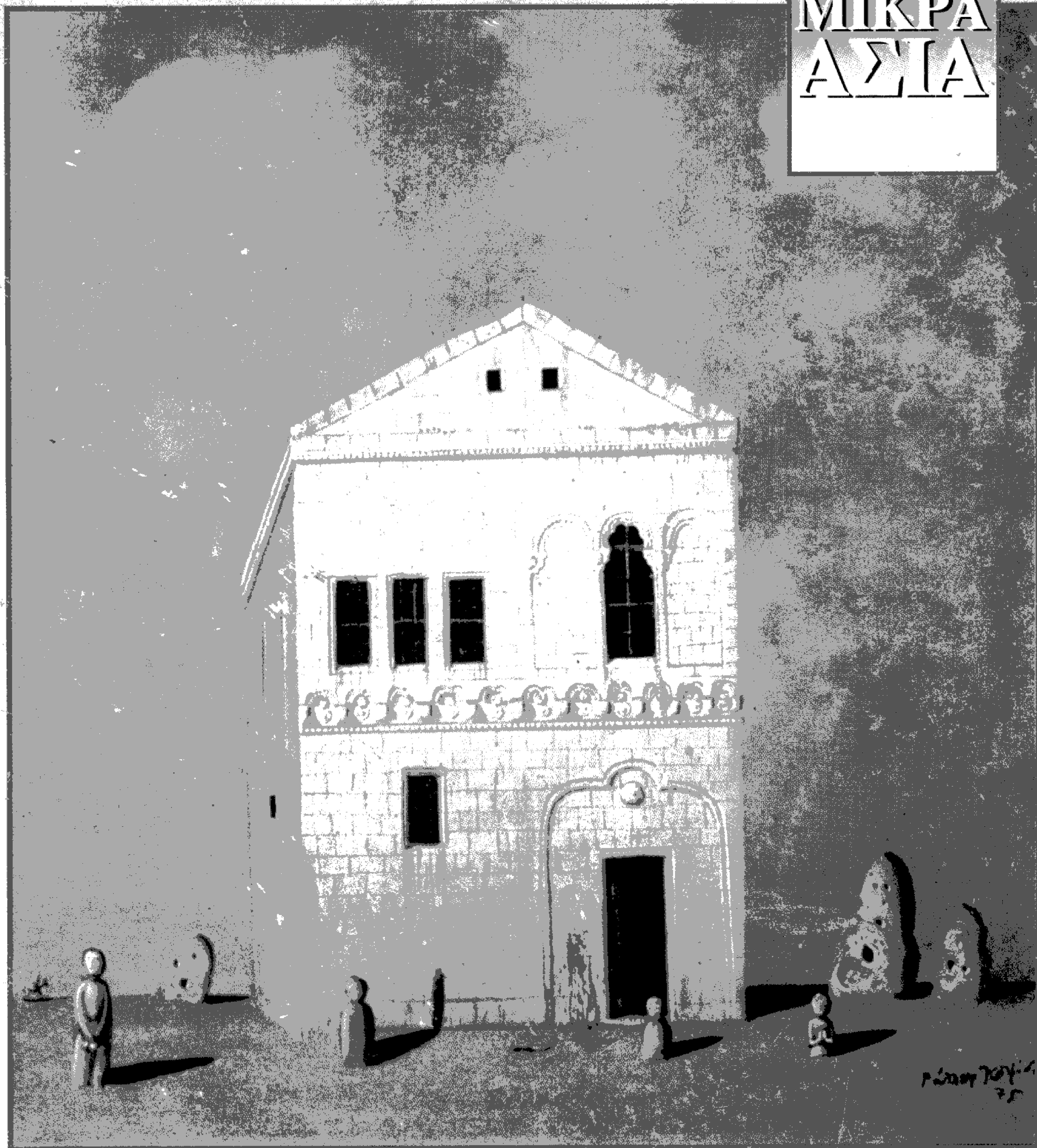
ντέφι

18

1500 ΔΡΧ.

περιοδικό για το τραγούδι κι όλα τ'άλλα

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΜΙΚΡΑ
ΑΣΙΑ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ

Στο δρόμο του Μάρκου

Ενορχήστρωση: Στέλιος Βαμβακάρης
Διεύθυνση ορχήστρας: Ευαγγελία Μαργαρίνη Μουσική επιμέλεια: Γιάννης Δέδες
Στέλιος Βαμβακάρης: μπουζούκι, τζουρά, μπαγλαμά Σπύρος Λιόσης: μπουζούκι
Δημήτρης Παπαδόπουλος: μπουζούκι Ευαγγελία Μαργαρίνη: πιάνο, ακορντεόν
Γιάννης Δέδες: κιθάρα, ποτήρι με κομπολόι Τάκης Φραγκούς: μπαγλαμά

ΝΤΕΦΙ

Μικρές εστίες

Γραφείο Έκδοσης

Σόλωνος 85 - Αθήνα 106.79

τηλ.: 3629 569

Φαξ: 3641 334

Εκδότης

Σωτήρης Νικολακόπουλος

Υπεύθυνος Σύνταξης

Στέλιος Ελληναδής

Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν

Μάρκος Δραγούμης

Λεωνίδας Εμπειρίκος

Ιωάννα Κλειάσιου

Γιώργος Κοντογιάννης

Θωμάς Κοροβίνη

Παναγιώτης Κουνιάδης

Ράλλης Κοψίδης

Νίκος Μπαζιάνας

Ακης Πάνου

Δημήτρης Χατζόπουλος

Ιδιοκτησία

Χ.Ελληναδού και Σια Ε.Ε.

Νομική Σύμβουλος

Βάσω Διαμαντοπούλου

Καλλιτεχνικός Σχεδιασμός

Δημήτρης Αρβανίτης

Γραμματεία

Λένα Βαλμά

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Ιωάννα Κλειάσιου

Φωτογραφίες

Αρχείο Ντέρι

Στούντιο Προβολή

Θεσσαλονίκη

Νίκος Θεοδωράκης

Rock 100

Π. Μελά 15 & Τσιμισκή

τηλ.: 265708

Σελιδοποίηση-μοντάζ

Βιβλιοσυνεργατική

Φειδίου 18

Εκτύπωση

Πέτρος Μπάμπης

Γερανίου 24

Βιβλιοδεσία

Κώστας Ρουμελιώτης

Γερανίου 24

Τεύχος 18

Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1993

Τιμή δρχ. 1.000

«Σπίτι της Συνασού της Καππαδοκίας»

Ο πίνακας του εξωφύλλου είναι έργο

του Ράλλη Κοψίδη

Η μακέτα του εξωφύλλου είναι του

Δημήτρη Αρβανίτη

Μέσα από το ΝΤΕΦΙ διανύουμε τον δωδέκατο χρόνο μας πολύπλευρης δραστηριότητας. Λίγο πιο μεγάλοι και ίσως λίγο πιο σοφοί, με μεγαλύτερη πείρα και μικρότερη βεβαιότητα, ζώντας συνεχώς μια περιπέτεια, συνεχίζουμε την αποκάλυψη και καταγραφή των στοιχείων του πολιτισμού μας που συμπίεζονται κάτω από "σωρούς σκουπιδιών", που οι κοινωνίες της παρακμής σκοτώνονται να συσσωρεύσουν. Στοιχείων του πολιτισμού που υπάρχουν μέσα στη συλλογική μνήμη, σ' ένα σμυρναίικο τραγούδι και στον ήχο του κεμεντζέ, σ' ένα ακρωτηριασμένο άγαλμα και σε μια φρεσκοβαμμένη βαρκούλα, σ' ένα χαμόγελο της ανηψιάς μου και σ' ένα γλυκό της μάνας μου, σε μια στροφή του ζειμπέλικου και σ' ένα ταξίμι του Τσιτσάνη, σε μια παπαρούνα του Κοψίδη και σε μια ομοιοκαταληξία του Παλαμά, σε ένα κέρασμα...

Αυτοί που ασκούν εξουσία, μέσω του κράτους, του τύπου ή των οικονομικών κέντρων, προσπαθούν να προσαρμόσουν τον πολιτισμό, την ψυχή του έθνους, στις ανάγκες τους, στα συμφέροντά τους. Υποκριτικό το ενδιαφέρον τους, εξαντλείται κραυγαλέα και μονόπλευρα στα εύκολα, τα εμπορικά, τα αναλώσιμα. Τους είδαμε με τη Μακεδονία, το επιβεβαίωσαν στην προεκλογική περίοδο. Ό,τι πουλάει. Τόσοι και τόσοι προεκλογικοί λόγοι, πουθενά μια λέξη ουσιαστική για τον πολιτισμό και την αληθινή παιδεία. Κι άμα τους ρωτήσεις, έχουν έτοιμες βαρύγδουπες απαντήσεις. Κενές περιεχομένου. Καρφάκι δεν τους καίγεται για το περιβάλλον που καταστρέφεται, την Ακρόπολη και τα εγκεφαλικά μας αγγεία που σαπίζουν από τη ρύπανση, τους ποιητές που πεθαίνουν στα ράντζα των νοσοκομείων, τους σαντουριτζήδες που λιγοστεύουν και τα πανηγύρια που γίνονται σκυλάδικα. Όλο το κόλπο τους παίζεται στους προϋπολογισμούς, τα χρηματιστήρια, τις ακροαματικότητες και τις εργολαβίες. Και ο τόπος, η ιστορία, οι πολίτες και ο πολιτισμός κακοποιούνται καθημερινά στο βασίλειο της κακογουστιάς και του ψεύτικου.

Κι εμείς τι κάνουμε; Απλώς προσπαθούμε να υπερασπιστούμε ό,τι είναι άξιο λόγου, μικρό ή μεγάλο, παλιό και νέο. Και για να μην τους μοιάσουμε.

Στ. Ε.

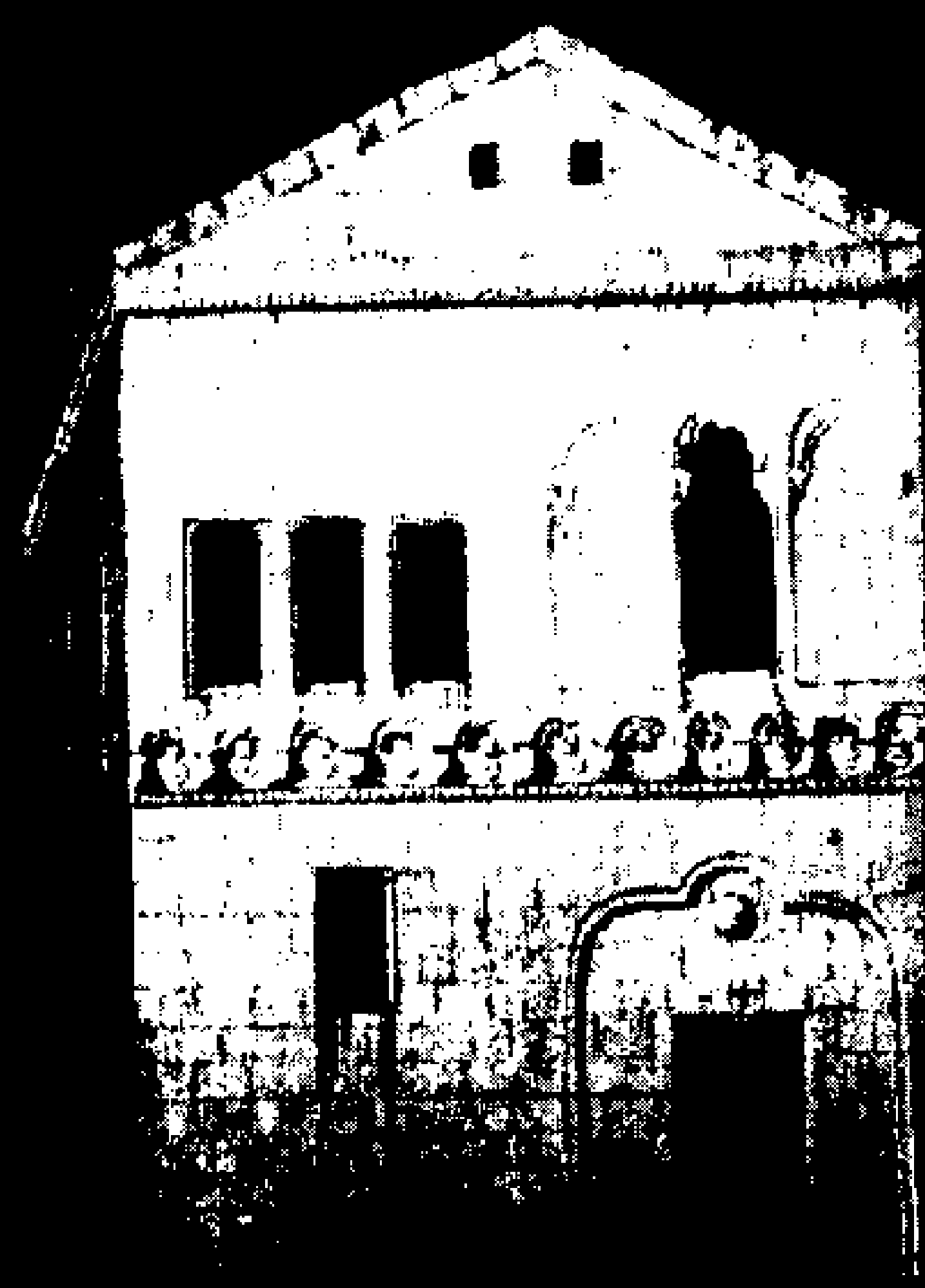
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΧΟΛΙΑ των συνεργατών.....	2-16
ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ: ΑΦΙΕΡΩΜΑ.....	17-80
ΧΡΟΝΙΚΟ 1904-1931.....	18
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ του Στέλιου Ελληναδής.....	19-27
ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΙΟΔΟΣΙΕΣ του Κυριάκου Σιμόπουλου.....	28
ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΛΗΘΗΣ του Μιχάλη Χαραλαμπίδη.....	30
ΕΣΒΕΣΘΗ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ του Χρύσανθου Τραπεζούντος.....	32
Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΣΦΑΓΗΣ του Τζωρτζ Χόρτον.....	34
ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ του Ανδρέα Μαζαράκη.....	36
Η ΑΝΑΤΟΛΗ της Έλλης Παπαδημητρίου.....	37
ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝΕ ΝΑ ΜΗ ΦΥΓΟΥΝΕ του Φώτη Κόντογλου.....	38
ΙΩΝΙΚΟΝ του Κωνσταντίνου Καβάφη.....	39
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του Γιώργου Σεφέρη.....	39
ΦΥΛΕΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ	
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ (1912-1924) του Α.Α. Πάλλη.....	40
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ του Κωστή Παλαμά.....	41
"ΜΗ ΔΙΑΒΑΖΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ.. ΤΣ' ΕΧΟΥΝΕ ΓΡΑΨΕΙ ΠΛΗΡΩΜΕΝΟΙ	
ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΙ.." του Γιώργη Παπαδόπουλου.....	42
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΛΙΩΝ με τους Μ.Δραγούμη, Λ.Εμπειρίκο, Π.Κουνιάδη.....	46
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ: ΔΙΣΚΟΙ 33 ΣΤΡΟΦΩΝ.....	57
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΣΤΙ ΑΙΔΙ ΠΟΤΕ Η ΙΩΝΙΗ του Γιώργου Παπαδάκη.....	60
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ του Λαίλιου Καρακάση.....	61
"ΤΑ ΣΙΝΑΦΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΖΙΚΗΣ" του Δημητρίου Αρχιγένη.....	69
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ της Μέλπως Μερλιέ.....	75
ΟΙ ΑΚΡΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ του Samuel Baud-Bovy.....	77
ΑΝΑΤΟΛΗ του Κωστή Παλαμά.....	78
Η ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ του Θωμά Κοροβίνη.....	79
ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.....	80
ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ του Ακη Πάνου.....	81
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ IFPI - ΣΥΝΝΕΤΕΥΣΗ: ΜΙΑΤΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ.....	84
"ΟΠΩΣ Η ΑΜΑΔΡΥΑΣ" του Ράλλη Κοψίδη.....	90
Ο ΘΕΙΟΣ ΜΟΥ ΝΙΚΟΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΑΚΟΣ του Γιώργου Κοντογιάννη.....	94
ΣΥΝΝΕΤΕΥΣΗ: ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΛΙΓΟΠΟΥΛΟΥ.....	98
ΛΑΪΚΟΙ ΟΡΓΑΝΟΠΑΙΧΤΕΣ - ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΧΑΛΚΙΑ του Νίκου Μπαζιάνα.....	102
Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΣΙΚΗ ΝΕΣΙΜΙ ΤΣΙΜΕΝ του Θωμά Κοροβίνη.....	106
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ της Ιωάννας Κλειάσιου.....	108
ΔΙΣΚΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.....	112-120

Λ Φ Ι Ε Ρ Ω Μ Λ

στη
Μικρά Ασία

ΜΙΚΡΑ
ΑΣΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΗΣ

Εσείς θούνα της Αγκυρας και της Μικράς Ασίας,
ποτέ να μην ανθίσετε, ποτέ μη λουλουδίστε,
με το κακό που πάθαμε στις δεκατρείς τ' Αυγούστου!
Γύρισαν τα θούνα κορμιά γι' οι χάρποι παλληκάρια
γι' άλλα παιδιά γ' αγράμωτα γι' άλλα να λαβωμένα.

(Από δημοτικό τραγούδι)

ξαμε στη Θερμή και βγήκαμε στη στεριά, ξεφορτώσαμε και το καΐκι. Πιάσαμε ένα σπίτι κοντά στη θάλασσα - έναν πύργο, όπως τα λέγανε σ' αυτό το μέρος - και καθήσαμε. Τη βάρκα την έδωσα σ' έναν ψαρά από τον Τσεσμέ, και κείνον πρόσφυγα σαν κ' εμένα, να τη δουλεύει να ζήσει τα παιδιά του. Ήτανε Δεκαπενταύγουστο, παραμονή της Παναγίας, που φύγαμε από την Ανατολή και γινήκαμε από τότε πρόσφυγες, 14 Αυγούστου 1922.

Τις κατοπινές μέρες ερχόντανε πολλά καΐκια και βγάζανε απάνω στη Μυτιλήνη κόσμο τρομαγμένον. Όλη η χριστιανωσύνη, άφηνε την Ανατολή κ' είχε κατεβεί στη θάλασσα. Αντίκρυ βλέπαμε τα βουνά, σα να κλαίγανε και κείνα. Όσοι ερχόντανε από την πέρα μεριά, μας λέγανε πως οι Τούρκοι δεν είχανε φανεί ακόμα, μα μέρα με τη μέρα θα κατεβαίνανε στη θάλασσα. Την ημέρα βλέπαμε εδώ κ' εκεί να βγαίνει καπνός και τη νύχτα φωτιές σ' όλη την ακρογιαλιά. Άλλοι καίγανε τα δεμάτια στ' αλώνια, γιατί δεν μπορούσαν να τα πάρουνε μαζί τους, άλλοι πάλι ανάβανε φωτιές και μας κάνανε σινιάλα, οι καϊμένοι, ζητώντας βοήθεια, επειδής δεν είχανε βάρκες για να φύγουνε. Πολλές φορές δακρύζανε τα μάτια μου εκεί που καθόμουνα στ' ακροθαλάσσι και κοίταζα αντίκρυ, ενώ η θάλασσα βούιζε ανάμεσα στη στεριά της Ανατολής και στο νησί που καθόμουνα. Ερχόντανε ολόένα στον νου μου τούτα τα λόγια που λέγει ο Όμηρος για τον πόλεμο της Τρωάδας :

αιεί δε πυραί νεκύων καίοντο θαμειαί.

Ιωνικόν

Κωνσταντίνου Καβάφη

Γιατί τα σπάσαμε τ' αγάλματά των,
γιατί τους διώξαμεν απ' τους ναούς των,
διόλου δεν πέθαναν γι' αυτό οι θεοί.
Ω γη της Ιωνίας, σένα αγαπούν ακόμη,
σένα οι ψυχές των ενθυμούνται ακόμη.
Σαν ξημερώνει επάνω σου πρωί αυγουστιάτικο
την ατμοσφαίρα σου περνά σφρίγος απ' την
ζωή των
και κάποτ' αιθερία εφηβική μορφή,
αόριστη, με διάβα γρήγορο,
επάνω από τους λόφους σου περνά.

Από το Μυθιστόρημα του Γιώργου Σεφέρη

ΚΑ'

Εμείς που ξεκινήσαμε για το προσκύνημα τούτο
κοιτάξαμε τα σπασμένα αγάλματα
ξεχαστήκαμε και είπαμε πως δε χάνεται η ζωή τόσο
εύκολα
πως έχει ο θάνατος δρόμους ανεξερεύνητους
και μια δική του δικαιοσύνη

πως όταν εμείς ορθοί στα πόδια μας πεθαίνουμε
μέσα στην πέτρα αδερφωμένοι
ενωμένοι με τη σκληρότητα και την αδυναμία,
οι παλαιοί νεκροί ξεφύγαν απ' τον κύκλο και
αναστήθηκαν
και χαμογελάνε μέσα σε μια παράξενη ησυχία.

ΚΒ'

Γιατί περάσαν τόσα και τόσα μπροστά στα μάτια
μας
που και τα μάτια μας δεν είδαν τίποτε, μα παραπέρα
και πίσω η μνήμη σαν το άσπρο πανί μια νύχτα σε
μια μάντρα
που είδαμε οράματα παράξενα, περισσότερο κι από
σένα,
να περνούν και να χάνονται μέσα στο ακίνητο
φύλλωμα μιας πιπεριάς

γιατί γνωρίσαμε τόσο πολύ τούτη τη μοίρα μας
στριφογυρίζοντας μέσα σε σπασμένες πέτρες, τρεις ή
έξι χιλιάδες χρόνια
ψάχνοντας σε οικοδομές γκρεμισμένες που θα ήταν
ίσως το δικό μας σπίτι
προσπαθώντας να θυμηθούμε χρονολογίες και ηρωικές
πράξεις
θα μπορέσουμε;

γιατί δεθήκαμε και σκορπιστήκαμε
και παλέψαμε με δυσκολίες ανύπαρχτες όπως λέγαν,
χαμένοι, ξαναβρίσκοντας ένα δρόμο γεμάτο τυφλά
συντάγματα,
βουλιάζοντας μέσα σε δάλτους και μέσα στη λίμνη
του Μαραθώνα,
θα μπορέσουμε να πεθάνουμε κανονικά;

ΝΤΕΦΙ

Το περιοδικό για το τραγούδι

και δίσκους και συναυλίες και σινεμά και βιβλία και βίντεο
και τηλεόραση και χιλιάδες άλλα ελληνικά θέματα

-- Γραφτείτε συνδρομητές για 12 τεύχη --

ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ (12.000 ΔΡΧ.)

ΗΠΑ (\$60), ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ (\$ ΑΥΣΤΡ. 96), ΕΥΡΩΠΗ (ECU50, DM94, FR335, £39, \$55)

Όνομα

Διεύθυνση

ΧώραΤηλέφωνο

Εμβάσματα: Σ. Ελληνιάδης•Σόλωνος 85•Αθήνα 106 79•Τηλ. 3629569

Στου Χαροκόπου και στην Καλλιθέα

ΤΟ ΣΤΕΚΙ

ΚΑΛΥΨΟΥΣ 45 (ΤΗΛ: 9524.515)

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ
ΣΜΥΡΝΕΚΑ
ΔΑΚΑ

ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ

ΙΟΡΔΑΝΗΣ
ΤΣΟΜΙΔΗΣ

Συμμετέχει ο

ΙΟΡΔΑΝΗΣ
ΤΣΟΜΙΔΗΣ

Συντροφιά με εκλεκτούς μεζέδες και 30 είδη κρασιών
(πλήσιον Γηπέδου Καλλιθέας & κιν/φου ΚΑΛΥΨΩ)

ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΠΕΜΠΤΗ ΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ,
ΓΙΟΡΤΕΣ & ΑΡΓΙΕΣ

Για Παραγγελίες Τηλέ

Νίκη ΣΠΑΘΙΑ
Κώστας ΣΕΙΛΑΝΤΑΣ
ΚΑΡΟΥΛΑ
Βασίλης ΜΑΡΑΓΓΟΠΟΥ
Βασίλης ΣΚΙΝΗΣ
και ο παραδοσιακός
ΧΙΟΣ ΜΠΑΓΙΑΛΛΑΣ

ΕΜΠΕΔΟΚΛΕΟΥΣ & ΠΡΟΚΛΟΥ 41
ΓΙΑ ΒΑΡΝΑΒΑ, ΠΑΓΚΡΑΤΙ
ΤΗΛ.: 7526.074, 7015.757

Η δισκογραφική εταιρία HIGH MUSIC σας παρουσιάζει

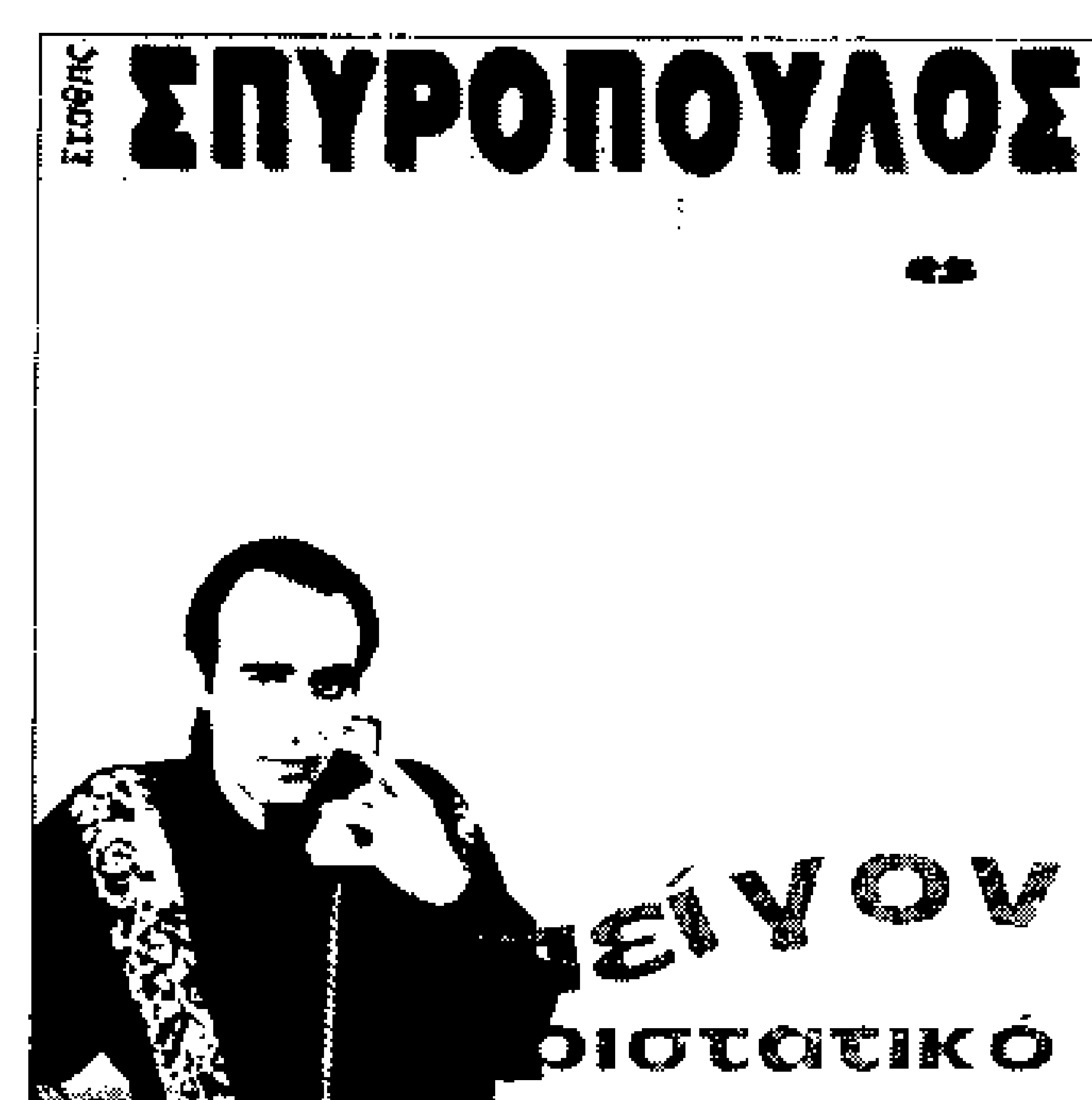
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ
Εγώ είμαι του λαού παιδί

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Είδες

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΛΗΜΕΡΗΣ
Εύκολο είναι

ΣΤΑΘΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Επείγον περιστατικό

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΛΑΚΟΥΜΑΝΟΣ
Θα με χρειαστείς

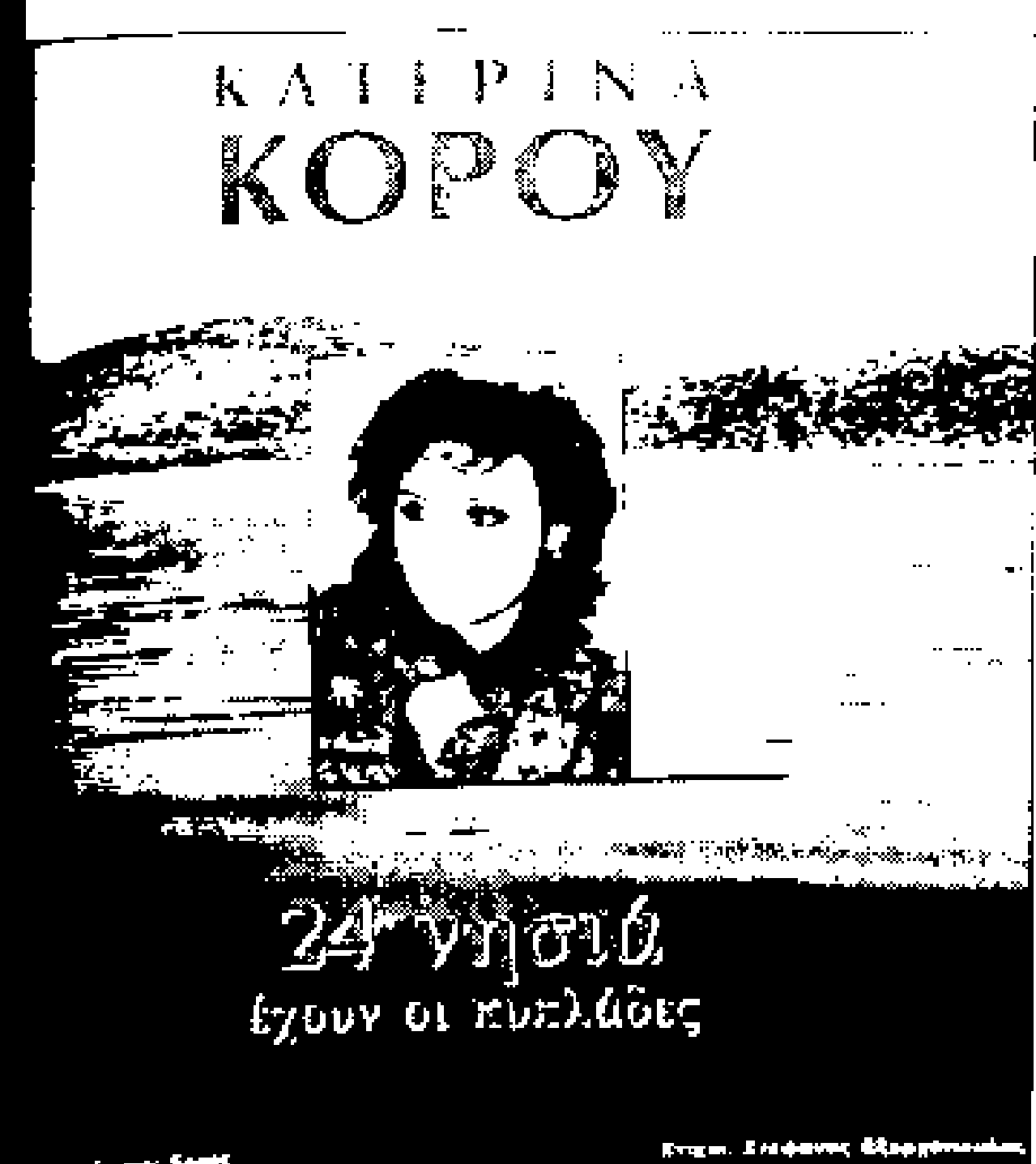
ΤΖΟ ΟΥΛΙΑΣ
Είναι ... χαι

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΕΡΜΠΟΣ
Το προαισθάνομαι

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΡΥΠΑΡΗ
Ιδιαίτερα μαθήματα

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΡΟΥ
24 νησιά έχουν οι Κυκλάδες

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Μεσοπέλαγα

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΕΛΙΕΡΗΣ
Βοτσαδάκια και κοχύλια

Επίσης κυκλοφορούν :

ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΑ
Απ' το Αιγαίο πέλαγος
ΜΑΚΗΣ ΔΑΝΤΙΛΗΣ
Προκαθείς
ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΚΗΣ
Χίλιες φορές παράνομος
ΘΩΜΑΣ ΚΟΛΑΣΗΣ
Τα σφηνάκια
ΠΑΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Κερνάω απόγε ένα μπουκάλι
ΣΠΥΡΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ
Ο παράνομος δεσμός μας

HIGH MUSIC Πατησίων 335 & Σαρανταπόρου 1, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 21.11.400

• ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΛΑΪΚΟ
ΤΡΑΓΟΥΔΙ

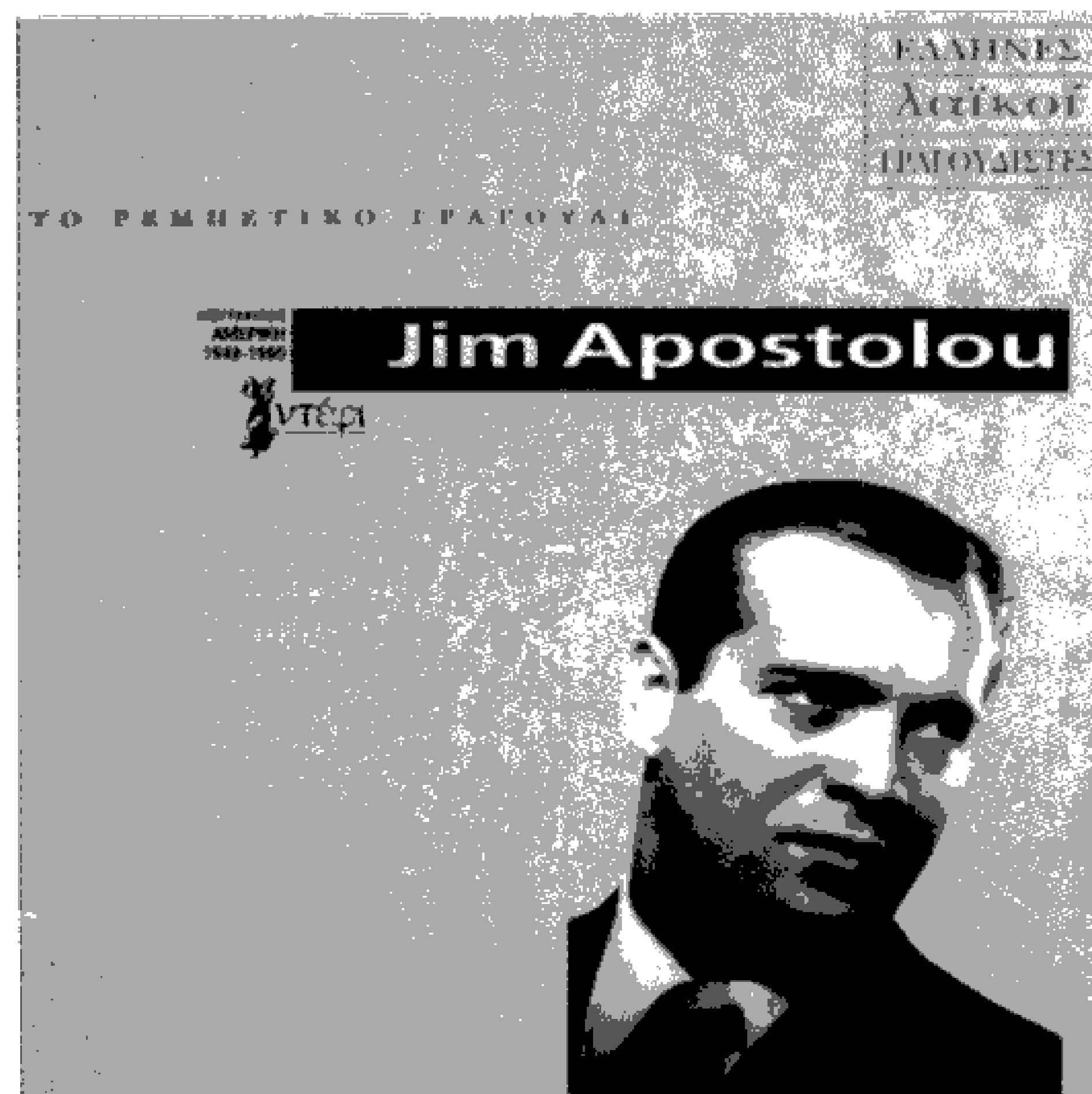
ΤΟ

παρουσιάζει

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ
Στο δρόμο του Μάρκου

JIM APOSTOΛΟΥ
Πηχογραφήσεις στην Αμερική

ΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Αρχόντισσα του λιμανιού

ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗ
Κρυστάλλινες νύχτες

τέσσερις ελληνικές όψεις

Από τα καλά καταστήματα δίσκων
και το Ντέφι (τηλ.: 3629.569, φαξ:3641.334)